

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII  
ȘI CERCETĂRII AL R. MOLDOVA

Instituția Publică LICEUL TEORETIC  
REPUBLICAN „ARISTOTEL”

str. Sprâncenoaia, 1. MD 2028, Chișinău,  
R. Moldova, tel: (+373 22) 73 10 12  
email: [liceularistotel@gmail.com](mailto:liceularistotel@gmail.com)



MINISTRY OF EDUCATION, CULTURE AND  
RESEARCH OF REPUBLIC OF MOLDOVA

Public Institution REPUBLICAN THEORETICAL  
LYCEUM „ARISTOTEL”

1, Sprincenoaia str. MD 2028, Chisinau  
Republic of Moldova, phone: (+373 22) 73 10 12  
email: [liceularistotel@gmail.com](mailto:liceularistotel@gmail.com)

# CODUL DE ETICĂ ȘI DE INTEGRITATE AL ELEVULUI DIN LTR ”ARISTOTEL”

## Autori:

PRESTESCU NICOLETA, liderul grupului de inițiativă,  
RUMEUS IULIA, președintele Senatului Elevilor  
CECAN EVELINA, membrul Senatului Elevilor

## Consultant:

Dr. PAVEL CERBUȘCA, manager școlar

Reguleamentul CEIE a fost elaborat de Consiliul Elevilor din Liceul «ARISTOTEL», discutat la ședințele claselor, precum și la orle de educație civică. În perioada ianuarie-aprilie proiectul a fost discutat la ședința Senatului Elevilor și a Departamentului ”Justiție și Mediere școlară”.

De asemenea proiectul a fost discutat în mai multe instituții preuniversitare din țară. La audierile publice, organizate la 05 mai 2017, proiectul a fost îmbunătățit semnificativ prin sugestiile reprezentanților LT. ”Ștefan cel Mare” (dna Tatiana Verdeș), LT ”I. Creangă” (Rufa Sabin), LT ”Spiru Haret” (Vadim Budei, Diana Capița, Vlada Botnari), reprezenanții DGETS (dna Valentina Sandu), Centrul Național Anticorupție (dna Tatiana Mastovei), absolvenți (Nelu Guceac, Irina Fală, Nicoleta Iftodi, Vlad Badrajan), mentorii de la Expert Forum, București (Septimius Parvu, Cezara Grama) care au susținut logistic și au promovat proiectul dat.

## Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

***Pentru realizarea obiectivelor Educației anticorupție în instituțiile de învățământ este necesar elaborarea unui document în care să fie specificate elementele de comportament etic și de integritate al elevilor. Documentul de față are drept scop formarea unei viziuni clare despre noțiunile de bază și natura corupției ca fenomen social periculos și valorificarea unui comportament demn și integru al elevului de astăzi, un model pentru semeni și pentru persoanele cu care interacționează. Astfel se va cultiva la elevi o conștiință de sine lucidă, ceea ce va conduce la prevenirea comportamentului deviant al acestora în diverse situații de viață cotidiană.***

**Art.1.** Prezentul Cod de Etică și de Integritate a Elevului (CEIE) din Liceul "ARISTOTEL", este elaborat de Consiliul Școlar al Elevilor (Senatul Liceului), ținând cont de opiniile elevilor și aprobat în baza hotărârii Consiliului de Administrație a instituției.

**Art.2.** În cadrul instituției, educația de calitate asigură șanse egale pentru toți tinerii și este fundamentală pentru implementarea principiilor democratice. Elevii, cadrele didactice și angajații instituției sunt responsabili să consolideze încrederea generală a comunității educaționale a Liceul "ARISTOTEL" în realizarea obiectivelor preconizate. Experiența și profesionalismul personalului din educație trebuie să fie combinate cu asigurarea condițiilor decente de muncă și educație, o comunitate care să-i sprijine și să creeze politici care să promoveze o educație de calitate prin formarea/dezvoltarea competențelor unei persoane integre.

**Art.3.** Reglementările din cadrul CEIE vizează, în mod particular, elevii din Liceul "ARISTOTEL".

**Art.4.** CEIE din Liceul "ARISTOTEL" promovează valori esențiale bazate pe Respect, Responsabilitate, Integritate, Diversitate, Perseverență, Dezvoltare, Afirmare, Recunoaștere, Apreciere, Adevăr, Empatie etc.

**Art.5.** Codul funcționează ca un sistem de standarde de conduită capabil să contribuie la coeziunea grupului de elevi, prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție, în baza normelor reglementate, orientate spre dezvoltarea calităților unei persoane integre.

**Art.6.** Respectarea prevederilor prezentului CEIE reprezintă o garanție a creșterii calității și prestigiului educației din Liceul "ARISTOTEL", dar și a încrederii liceenilor și a colaboratorilor instituției în forțele proprii și în principiile și normele morale de conduită.

## Capitolul II. PRINCIPII ȘI NORME DE CONDUITĂ

**Art.7. Principiile și normele de conduită care necesită să fie respectate de elevii din Liceul "ARISTOTEL"**

- a) Să fie o persoană integră, să nu tolereze devierile de la regulamentele și normele de conduită aprobate și acceptate în instituție;
- b) Să respecte valorile instituției, promovând, totodată și propriile valori;
- c) Să cunoască și să respecte regulamentele, normele etice și morale, pentru o integrare completă în societate;
- d) Să își asume responsabilități și să țină cont de consecințele deciziilor luate;
- e) Să respecte drepturile și libertățile celorlalți, evitând discriminările de orice fel;
- f) Să se prezinte la ore și să se implice în realizarea obiectivelor acestora;
- g) Să păstreze patrimoniul instituției, demonstrând, astfel, altruismul față de generațiile următoare;
- h) Să se implice în organele de autoconducere școlară, contribuind la eficientizarea acestora.

### **Art.8. Drepturile elevilor:**

- a) Să își expună liber opiniile, convingerile și ideile;
- b) Să fie evidențiați și să primească premii și recompense pentru rezultate deosebite obținute la activitățile școlare și extrașcolare, precum și pentru comportament exemplar;
- c) Să aleagă cursurile opționale, în dependență de ofertele educaționale ale instituției și inteligențele persoanei;
- d) Să fie asigurați cu manuale școlare și cu materialele disponibile în instituție;
- e) Să participe la proiecte și/sau programe locale, naționale și/sau internaționale în care este parte instituția;
- f) Să participe la activități științifice, culturale, artistice și sportive organizate la nivel local sau republican, la nivelul structurilor educaționale conexe organelor locale de specialitate în domeniul învățământului și în instituție, cu respectarea prevederilor lor funcționale;
- g) Să beneficieze, în condițiile legii, de asistență medicală, asistența cadrului didactic de sprijin și alte înlesniri (alimentație, cămin) acordate la decizia autorităților publice locale;
- h) Să fie aleși și să participe în componența organelor de autoconducere școlară (Consiliului elevilor) la nivel de instituție, municipiu și național, activitatea cărora este reglementată în Regulamentul Consiliului Elevilor;
- i) Să beneficieze de condiții optime în organizarea procesului educațional, implicit garanții privind viața și securitatea în timpul aflării în instituție, precum și în timpul activităților la care ia parte ca delegat;
- j) Să participe la evaluarea și promovarea calității educației, în condițiile stabilite de lege;
- k) Să participe la reuniuni și acțiuni care se vor exercita în afara activităților școlare cu aprobarea directorului instituției, la cererea motivată a grupului de inițiativă;
- l) Să beneficieze de alte drepturi, garanții și facilități, conform actelor normative în vigoare.

### **Art. 9. Instituția are obligația de a crea condiții pentru respectarea principiilor și a normelor morale.**

#### ***Acestea au în vedere:***

- a)** Instituția asigură elevilor săi standarde educaționale legale și etice, solicitând o permanentă responsabilitate profesională din partea angajaților, precum și un spectru larg de activități de manifestare a creativității;
- b)** Instituția protejează dreptul la confidențialitate al membrilor săi (elevi, profesori, personal tehnic) la securitate personală;
- c)** Instituția recunoaște dreptul membrilor săi la autonomie personală, asigurând în acest sens condițiile necesare pentru ca aceștia să-și aleagă singuri programele de studiu și cercetare;
- d)** Dreptatea și echitatea socială constituie valori pe care instituția le promovează în mod constant, încurajează atitudinile corecte și respinge cu hotărâre discriminarea;
- e)** Profesionalismul este cultivat în rândul membrilor instituției, prin inițierea unor programe și pregătirea unor elevi competitivi, prin recunoașterea și recompensarea rezultatelor de excelență a tuturor membrilor;
- f)** Instituția recunoaște și recompensează meritul individual sau de grup, performanța și eficiența;
- g)** Onestitatea și corectitudinea sunt valori etice promovate cu fermitate, întrucât, în absența lor, dreptul la proprietate intelectuală și evaluare corectă a performanței ar avea de suferit;
- h)** Transparența ca principiu etic contribuie la egalitatea de șanse, la accesul echitabil la resursele informaționale și propriile rezultate de la probele de evaluare;

**i)** Responsabilitatea este promovată atât în dimensiunea profesională, cât și în cea etică, prin orientarea programelor de studii și prin solicitarea respectării standartelor etice și profesionale în toate împrejurările, inclusiv în cele în care e reprezentată public instituția;

**j)** Respectul și toleranța se numără printre valorile pe care instituția le cultivă constant;

**k)** Relațiile inter-umane sunt echilibrate și raționale, au la bază o logică pragmatică ce dă sens și valoare acțiunilor din școală;

**l)** Bunăvoința este o normă etică pe care instituția o cultivă în toate domeniile de activitate și în toate împrejurările în care nu sunt încălcate normele legale și etice;

**m)** În instituție sunt promovate consensul, medierea, ajutorul reciproc, compromisurile intereselor, comunicarea echitabilă, relațiile de prietenie, voluntariatul;

**n)** Instituția nu tolerează practicile lipsite de integritate (abuzuri în relația profesor-elev; mită și alte foloase necuvenite; meditații impuse; contribuții suplimentare obligatorii; abuzuri pe scară ierarhică etc.);

**o)** În spațiul educațional, nimeni nu are dreptul să impună altora credințe religioase, viziuni politice sau alte categorii de convingeri ideologice;

**p)** Toți membrii sunt obligați să prevină și să combată mita, favoritismele și nedreptatea;

**q)** Prevenirea abuzului de putere și a abuzului de încredere, sunt componente obligatorii ale comportamentului tuturor angajaților, a elevilor din instituție și a părinților acestora.

**Art.10. Elevii sunt datori să cunoască, să respecte și să aplice un set de norme de conduită.**

***Acestea presupun:***

a) Respectarea regulamentelor școlare în vigoare;

b) Ținuta decentă în concordanță cu climatul educativ, purtarea uniforme școlare aprobate prin consens;

c) Folosirea unui limbaj adecvat vârstei și locului unde se află;

d) Atitudinea respectuoasă față de personalul școlii și față de colegi;

e) Frecvența obligatorie a orelor de curs;

f) Păstrarea în condiții optime a bunurilor din incinta instituției;

g) Păstrarea curățeniei în instituție;

h) Asumarea răspunderii pentru faptele săvârșite;

i) Respectarea individualității și a integrității colegilor;

j) Necesitatea obligatorie a deținerii de către elevi a manualelor și altor rechizite la orele de curs în stare bună;

k) Obligația de a aștepta profesorul în clasă în ordine și de a se pregăti pentru începerea orei;

l) Îndeplinirea obligațiilor ce le revin ca elevi de serviciu pe clasă;

m) Obligația de a avea/a prezenta la cerere carnetul de elev;

n) Obligația de a informa părinții sau persoanele tutore în legătură cu situația școlară;

o) Anunțarea dirigintelui sau membrii administrației în cazul unor situații critice sau importante;

p) Părăsirea incintei școlii după finalizarea programului școlar și a activităților extrașcolare.

**Art.11. În exercitarea calității lor de elevi ai Liceului "ARISTOTEL" este interzis:**

- a) Distrugerea sau deteriorarea documentelor școlare;
- b) Deteriorarea bunurilor din școală (mobiliu școlar, calculatoare, uși, bănci, pereți etc.);
- c) Difuzarea de materiale cu caracter obscen sau pornografic;
- d) Să fumeze, să consume și să introducă băuturi alcoolice sau derivate, droguri, substanțe etnobotanice în școală și în curtea școlii;
- e) Să își rezolve singuri eventualele conflicte cu colegii, care au caracter de risc pentru viața și sănătatea persoanei, fără a anunța părinții, dirigintele, profesorii sau administrația;
- f) Să se adreseze într-un limbaj necenzurat colegilor sau personalului școlii;
- g) Să folosească gesturi și limbaj neadecvat față de alte persoane;
- h) Să utilizeze fără acordul profesorului telefoanele celulare în timpul orelor de curs în scopuri personale, cu excepția cazurilor de urgență (instituția nu este responsabilă de siguranța telefoanelor și a altor bunuri ale elevilor);
  - i) Să realizeze înregistrări audio sau video în timpul orelor, fără acordul profesorului;
  - j) Să aducă și să difuzeze în unitatea de învățământ materiale care prin conținutul lor atentează la independența, suveranitatea și integritatea națională a țării, care promovează violența și intoleranța;
  - k) Să lanseze anunțuri false (cu privire la amplasarea unor materiale explozibile) în perimetrul unității de învățământ și să facă glume care pun în pericol siguranța elevilor și a personalului instituției;
  - l) Să saboteze activitățile educaționale prin refuzul de a participa efectiv la oră și prin amenințarea profesorului;
  - m) Să poarte bijuterii ostentative și scumpe care pot conduce la faptul de a deveni victimă;
  - n) Să aibă o vestimentație indecentă;
  - o) Să participe la jocuri de noroc în spațiul școlii (săli de clasă, curte), precum și în afara instituției;
  - p) Să manifeste comportament agresiv (verbal, fizic, sexual) față de alte persoane;
  - q) Să folosească violența ca mijloc de amuzament;
  - r) Să copieze (plagieze), atât la probele de evaluare, cât și la lucrările de creație;
  - s) Să comită infracțiuni și abateri;
  - t) Să promoveze fracțiuni politice în liceu;
  - u) Să ofere cadouri, mijloace bănești, favoruri profesorilor și personalului liceului, în scopul beneficiilor personale;
  - v) Să fie implicat în activități care ar pune în pericol imaginea liceului;
  - w) Să aducă persoane străine în școală, fără a anunța membrii administrației.

**Art. 12. Recompense pentru elevi**

Elevii care obțin rezultate remarcabile la învățătură și se disting prin comportament exemplar pot primi următoarele recompense:

- a) evidențierea și mențiuni făcute de diriginte în fața colegilor de clasă și a părinților;
- b) evidențierea și mențiuni făcute de director sau director-adjunct în fața colegilor de școală;
- c) gratitudini verbale sau scrise adresate de către diriginte sau director părinților elevilor cu merite;
- d) delegarea cu prioritate în excursii sau tabere de odihnă;
- e) oferirea de premii, diplome, medalii;

### **Art. 13. Sancțiunile aplicate elevilor**

Elevii care comit fapte prin care se încalcă dispozițiile legale în vigoare, sunt sancționați. În funcție de gravitatea faptelor, sancțiunile pot fi:

- a) observație individuală;
- b) mustrare orală sau în scris (scrisoare părinților);
- c) preavizarea de exmatriculare;
- d) exmatricularea din instituție cu drept de reînscrisere în anul școlar următor, cu excepția elevilor clasei a X-a, care vor susține un nou concurs de admitere;
- e) exmatricularea din instituție fără drept de reînscrisere ulterioară în aceeași instituție;
- f) privare de cămin;
- g) suportarea, de către părinți a cheltuielilor pentru pagubele materiale produse în laborator, cabinete, săli de clasă etc.

### **Capitolul III. DISPOZITII FINALE**

**Art.14.** Încălcarea unei sau mai multor prevederi ale prezentului Cod, aduce după sine punerea în discuție a situației elevului în cadrul Consiliului de Etică din instituție sau a Comitetului de Mediere școlară, care au funcția de ascultare a opiniilor părților și de formulare a unor recomandări pentru aplanarea conflictelor sau a îmbunătățirii comportamentului elevului.

**Art.15.** Situațiile de încălcări grave de către elev a prevederilor prezentului Cod sunt discutate la ședința Consiliului profesoral al instituției de învățământ pentru sancționarea acestuia, conform prevederilor legale.

**Art.16.** Modificările din acest Cod se realizează de către membrii Consiliului Școlar al Elevilor sau a grupurilor de inițiativă, constituite special cu acest scop și sunt aprobate prin vot de Consiliul de Administrație al Liceului "ARISTOTEL".